

prima instanță: V. Rusu
instanța de apel: E. Clim
Iu. Cotruță, I. Secieru

DECIZIE

02 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă
Judecătorii Iuliana Oprea, Ion Corolevschi

examinând recursul declarat de către Victor Bolduratu, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Victor Bolduratu împotriva Primăriei satului Cojușna, Consiliului sătesc Cojușna și intervenienților accesorii Liuba Boldurat, Oficiul cadastral teritorial Strășeni și Larisa Iachim cu privire la contestarea actelor administrative, anularea titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren, repunerea în termen, atribuirea unei cote-părți din construcție și din terenul aferent și repararea prejudiciului moral, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2013, prin care a fost respinsă cererea cu privire la scutirea de plata taxei de stat depusă de către Victor Bolduratu și nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către Victor Bolduratu,

c o n s t a t ă

La 12 septembrie 2011, Victor Bolduratu a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei s. Cojușna, Consiliului sătesc Cojușna și intervenienților accesorii Liuba Boldurat și OCT Strășeni cu privire la contestarea actului administrativ, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, repunerea în termen și atribuirea unei cote-părți din construcție și din terenul aferent.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 18 aprilie 1971, a decedat mama sa, Eugenia Bolduratu. La momentul decesului mamei sale, familia era compusă din tata Vladimir Bolduratu, bunelul Vasile Bolduratu, fiicele Larisa Bolduratu și Angela Bolduratu și fiul Victor Bolduratu.

Susține că la data decesului mamei sale, atât părinții săi, cât și bunelul său erau membri ai colhozului „Biruința” din s. Cojușna, r-nul Strășeni.

Conform art. 127 alin. (2) din Codul civil (în redacția Legii din 26 decembrie 1964), cota-parte a oricărui membru al gospodăriei se stabilește pe baza principiului, potrivit căruia toți membrii gospodăriei, inclusiv minorii și cei incapabili de muncă, au cote-părți egale.

Afirmă că la data decesului mamei sale, el era minor și nu avea aptitudini de a-și exercita dreptul de folosință asupra averii succesoriale, respectiv să solicite cota-parte.

Invocă că la 26 aprilie 2002, în baza deciziei Consiliului sătesc Cojușna, Liubei Bolduratu i-a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 8015307347, conform căruia i-a fost transmis în proprietate lotul de pământ cu suprafața de 0,094 ha.

Ulterior, a aflat că construcția și lotul de pământ cu suprafața de 0,094 ha din str. Cantemir,10, s. Cojușna, r-nul Strășeni au fost înregistrate după Liuba Boldurat, care este soția lui Vladimir Bolduratu din a doua căsătorie, înregistrată circa peste un an de la decesul mamei sale.

În legătură cu acest fapt, el s-a adresat la Primăria s. Cojușna și Consiliul sătesc Cojușna, solicitând anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 8015307347 din 26 aprilie 2002, eliberat pe numele Liubei Boldurat și a deciziei Consiliului sătesc Cojușna, prin care s-a legalizat dreptul de proprietate al Liubei Boldurat asupra bunului imobil cu nr. cadastral 80153307.347, însă pînă la data depunerii prezentei cereri, nu a primit nici un răspuns.

Prin urmare, solicită anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 8015307347 din 26 aprilie 2002, eliberat pe numele Liubei Boldurat și a deciziei Consiliului sătesc Cojușna, prin care s-a legalizat dreptul de proprietate al Liubei Boldurat asupra bunului imobil cu nr. cadastral 80153307.347, repunerea în termenul de prescripție de 6 luni de adresare cu cerere de intrare în posesiunea averii succesoriale, atribuirea a 1/6 cotă-parte din construcția cu nr. cadastral 8015307.347.01 și din terenul aferent cu nr. cadastral 8015307.347 din str. Cantemir,10, s. Cojușna, r-nul Strășeni, obligarea OCT Strășeni să efectueze mențiunile respective în Registrul bunurilor imobile și încasarea de la pârâți, în mod solidar, a sumei de 1000 lei, în vederea reparării prejudiciului moral.

La 17 septembrie 2012, Victor Bolduratu a mai depus o cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei s. Cojușna, Consiliului sătesc Cojușna și intervenienților accesorii Liuba Boldurat și Larisa Iachim, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului sătesc Cojușna nr. 30.10/8 din 26 octombrie 2011, conform căreia i-a fost transmis, în proprietate, Larisei Iachim ½ cotă-parte din lotul de pământ cu suprafața totală de 0,094 ha, aferent casei de locuit din str. Cantemir,10, s. Cojușna, r-nul Strășeni, a deciziei Consiliului sătesc Cojușna nr. 30.10/9 din 26 octombrie 2011, conform căreia i-a fost transmis, în proprietate, Liubei Boldurat ½ cotă-parte din lotul de pământ cu suprafața totală de 0,094 ha, aferent casei de locuit din str. Cantemir,10, s. Cojușna, r-nul Strășeni, a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 1134 din 27 decembrie 2011, eliberat pe numele Larisei Iachim și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 257 din 27 decembrie 2011, eliberat pe numele Liubei Boldurat și repararea prejudiciului moral în sumă de 1000 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni din 16 mai 2012 au fost conexate pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Victor Bolduratu împotriva Primăriei s. Cojușna, Consiliului sătesc Cojușna și intervenienților accesorii Liuba Boldurat și Oficiul cadastral teritorial Strășeni cu privire la contestarea

actului administrative, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, repunerea în termen, atribuirea unei cote-părți din construcție și din terenul aferent și repararea prejudiciului moral și pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Victor Bolduratu împotriva Primăriei s. Cojușna, Consiliului sătesc Cojușna și intervenienților accesorii Liuba Boldurat și Larisa Iachim cu privire la contestarea actelor administrative, anularea titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren și repararea prejudiciului moral într-un singur dosar.

Prin hotărârea Judecătoria Strășeni din 26 noiembrie 2012 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2013 a fost respinsă cererea cu privire la scutirea de plata taxei de stat depusă de către Victor Bolduratu și nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către acesta, fiindu-i acordat termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 337,50 lei până la 02 aprilie 2013.

Victor Bolduratu a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, scutirea de plata taxei de stat și restituirea pricinii în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

Recurentul Victor Bolduratu, în motivarea recursului, a indicat că încheierea instanței de apel este ilegală. Menționează că solicitând scutirea de plata taxei de stat, a anexat la materialele pricinii copia carnetului de muncă, prin care se confirmă că nu este angajat în câmpul muncii. În afară de aceasta, a anexat și certificatul nr. 65 din 12 martie 2013, eliberat de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale, prin care se confirmă faptul că lipsesc date în Registrul evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale pentru perioada 2010-2012, ceea ce demonstrează că el nu este angajat în câmpul muncii și nu se fac defalcări în buget din careva salarii.

Susține că imposibilitatea achitării taxei de stat constituie pentru el un obstacol de fapt în exercitarea dreptului de acces la o instanță garantat de art. 6 par. 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de apel, emiterea unei noi încheieri cu privire la scutirea recurentului de plata taxei de stat și restituirea pricinii în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din materialele dosarului rezultă că Victor Bolduratu s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune împotriva Primăriei s. Cojușna, Consiliului sătesc Cojușna și intervenienților accesorii Liuba Boldurat, Oficiul cadastral teritorial Strășeni și Larisa Iachim cu privire la anularea deciziei Consiliului sătesc Cojușna nr. 30.10/8 din 26 octombrie 2011, conform căreia i-a fost transmis, în proprietate, Larisei Iachim ½ cotă-parte din lotul de pământ cu suprafața totală de 0,094 ha, aferent casei de locuit din str. Cantemir,10, s. Cojușna, r-nul Strășeni, a deciziei Consiliului sătesc Cojușna nr. 30.10/9 din 26 octombrie 2011, conform căreia i-a fost transmis, în proprietate, Liubei Boldurat ½ cotă-parte din lotul de pământ cu suprafața totală de 0,094 ha, aferent casei de locuit din str. Cantemir,10, s. Cojușna, r-nul Strășeni, a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 1134 din 27 decembrie 2011, eliberat pe numele Larisei Iachim și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 257 din 27 decembrie 2011, eliberat pe numele Liubei Boldurat contestarea actelor administrative, anularea titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren, repunerea în termenul de prescripție de 6 luni de adresare cu cerere de intrare în posesiunea averii succesoriale, atribuirea a 1/6 cotă-parte din construcția cu nr. cadastral 8015307.347.01 și din terenul aferent cu nr. cadastral 8015307.347 din str. Cantemir,10, s. Cojușna, r-nul Strășeni, obligarea OCT Strășeni să efectueze mențiunile respective în Registrul bunurilor imobile și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni din 26 noiembrie 2012 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 09 ianuarie 2013, recurentul Victor Bolduratu a depus o cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând, totodată, scutirea de plata taxei de stat.

Instanța de apel, examinând cererea recurentului cu privire la scutirea de plata taxei de stat la depunerea apelului, greșit a respins-o și a acordat ultimului termen pentru achitarea taxei de stat la depunerea apelului în sumă de 337,50 lei până la 02 aprilie 2013.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992 prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din sensul art. 85 alin. (4) CPC și art. 4 din Legea taxei de stat se deduce că pentru scutirea de plata taxei de stat solicitantul trebuie să prezinte probe pertinente, care să confirme că este în imposibilitate de a achita taxa de stat.

La materialele dosarului au fost anexate copia carnetului de muncă și certificatul nr. 65 din 12 martie 2013, eliberat de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Strășeni, din care rezultă că Victor Bolduratu nu este angajat în câmpul muncii.

În asemenea împrejurări, instanța de recurs consideră că recurentul este în imposibilitate de a achita taxa de stat impusă de Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea apelului și, prin urmare, recurentul urmează a fi scutită de plata taxei de stat prin prisma art. 2 CPC și art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Or, neeliberarea recurentului de plata taxei de stat ar duce la îngrădirea accesului la un tribunal, fapt ce în consecință este o încălcare a art. 6 paragraful 1 din Convenție.

În favoarea opiniei enunțate, instanța de recurs reține concluziile Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul Clionov contra Republicii Moldova, unde s-a menționat că obligarea recurentului de a achita taxa de stat, atunci când el este în imposibilitate de a face acest lucru, duce la refuzul accesului la un tribunal, întrucât Curtea Supremă de Justiție este în imposibilitate de a examina dosarul.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral încheierea instanței de apel, cu scutirea lui Victor Bolduratu de plata taxei de stat pentru cererea de apel și de a restitui pricinii pentru judecarea apelului în fond în instanța de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către Victor Bolduratu.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Victor Bolduratu împotriva Primăriei satului Cojușna, Consiliului sătesc Cojușna și intervenienților accesorii Liuba Boldurat, Oficiul cadastral teritorial Strășeni și Larisa Iachim cu privire la contestarea actelor administrative, anularea titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren, repunerea în termen, atribuirea unei cote-părți din construcție și din terenul aferent și repararea prejudiciului moral și se emite o nouă încheiere, prin care:

Se scutește Victor Bolduratu de plata taxei de stat pentru cererea de apel, cu restituirea pricinii pentru judecarea apelului în fond la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Iuliana Oprea

Ion Corolevschi